op stap naar het

secundair onderwijs

SO

secundair onderwijs

op stap naar het

Het CLB helpt.

VCLB Service cv

VCLB Service cv biedt publicaties, materialen, diensten en infrastructuur die nuttig zijn voor leerlingenbegeleiding in de ruime zin. Ze richt zich in de eerste plaats tot centra voor leerlingenbegeleiding en onderwijs, maar ook naar andere organisaties, ouders en leerlingen.

VCLB Service cv
Anatole Francestraat 119 b2, B-1030 Brussel
02 240 07 65 - info@vclb-service.be
www.vclb-service.be

BE 0474.273.085
RPR: Nederlandstalige Ondernemingsrechtbank
Brussel, Waterloolaan 70, 1000 Brussel

Auteurs: Elisabet Campforts, Imke Vandenberghe en Kris Van den Bossche
Coördinatie: Johan David, Kris Van den Bossche

Een woordje van dank aan de leerkrachten en de leerlingen van het 2e jaar van de scholen die de proefversie uitprobeerden:

- Stedelijke Basisschool Gavertje Vier, Belsele
- VBS Dorpsschool, Vremde
- VBS Mozaïek, Sint-Kruis-Brugge
- VBS Heilig Hart Instituut, Heverlee
- VBS Sint-Jozef, Wemmel

Daarnaast bedanken we de deelnemers van de cartoonwedstrijd.
De auteurs danken alle CLB-collega's en anderen die rechtstreeks of onrechtstreeks een bijdrage hebben geleverd.

Ontwerp Opstapper: Senne Marquenie, leerling 5 Publiciteitsgrafiek SISA Antwerpen
Inhoudelijke ondersteuning: Kris Van den Bossche, Bart Dewever en Jean-Marie Vansteenwinckel
Vormgeving: Yvette Prick
Taalcorrectie: Tijl De Bast
DTP actualisering: Annelies De Graeve
Technische ondersteuning: Geert Wittoek
Technische coördinatie: Jean-Marie Vansteenwinckel
Verantwoordelijke uitgever: Stefan Grielens

ISBN: 9789491562808
Wettelijk depot: D/2021/0381/3
© VCLB Service cv

Alle rechten voorbehouden.

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze ook, zonder voorafgaande toestemming van de uitgever.

Inhoud

inleiding 4

1. Op stap 4
2. Het secundaire watte??? 5
3. Het studiekeuzeproces 6

1. kiezen 7

1. Kiezen doe ik elke dag 7
2. Kiezen voor iets, is afstand nemen van iets 7
3. Kiezen doe ik niet alleen 8
4. Hoe kies ik? 9
5. Mindmap: kiezen 10

2. ik leer mezelf kennen 11

1. Wie ben ik? 11
2. Mijn interesses 12
3. Mijn talenten 14
4. Mijn vaardigheden op school 15
5. Hoe werk ik en hoe studeer ik? 17
6. Mijn gezondheid 18
7. Verslag van andere activiteiten 19
8. Mindmap: mijn cv 20

3. ik verken de beroepenwereld 21

1. Droomberoepen 21
2. Beroepen leren kennen 22
3. Beroepen en studies 24
4. Mindmap: beroepen 25

4. ik leer het secundair onderwijs kennen 26

1. Wat na het lager onderwijs? 26
2. Het gewoon secundair onderwijs en Buitengewoon SO Opleidingsvorm 4 27
3. Het buitengewoon secundair onderwijs 28
4. Mindmap: secundair onderwijs 32

5. ik maak een keuze 33

1. Op stap naar een keuze 33
2. Mijn studiekeuze 34
3. Ik controleer mezelf 34
4. De keuze van mijn ouders 34
5. Mindmap: kiezen 35

6. ik ben zeker van mijn keuze 36

1. Ik kies een school 36
2. Hoe word ik zeker van mijn studiekeuze? 39
3. Mindmap: Ben ik zeker van mijn keuze? 41

inleiding

1. Op stap

Dit jaar zal je een belangrijke keuze maken.

Je zal kiezen welke studierichting je volgend jaar zal volgen en naar welke school je zal gaan.

Het secundair onderwijs is toch wat anders dan de lagere school: nieuwe leerkrachten, nieuwe vakken, nieuwe klasgenootjes…

Met dit boekje willen we je helpen bij het maken van deze keuze.

Samen met dit figuurtje, dat we vanaf nu OPSTAPPER noemen, gaan we met jou op stap!

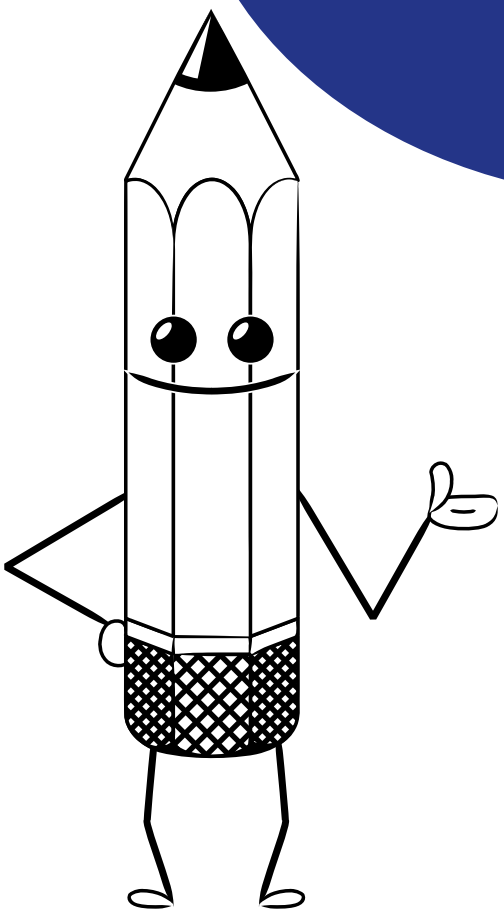

"SUCCES",
HET OP STAPTEAM

2. Het secundaire watte???

Volgend jaar zal je een studierichting kiezen in het secundair onderwijs.
Maar het secundair onderwijs, wat is dat nu juist?
Welke ideeën komen er bij jou naar boven als je aan het secundair onderwijs denkt?
Schrijf enkele ideeën op.

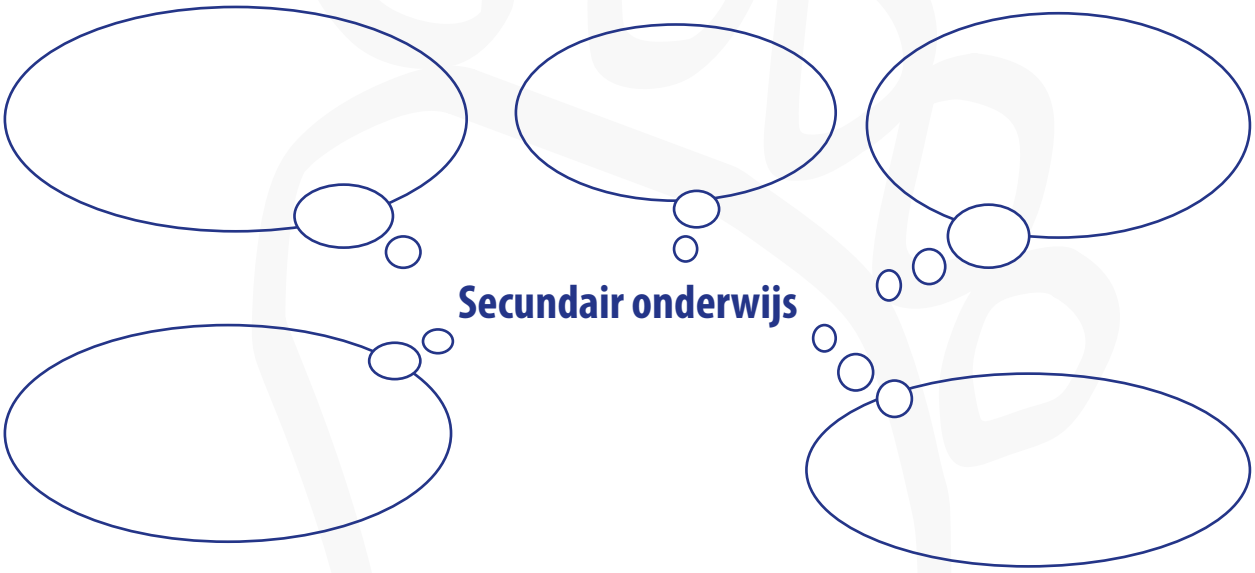

Je kijkt in de klas samen naar het filmpje van KlasseTV "Wat na het buitengewoon lager onderwijs?" www.tvklasse.be/overstap4.
Probeer na het bekijken van het filmpje deze vraagjes in te vullen.

1. De leerlingen in het filmpje beschrijven hun angsten voor de overgang naar het secundair onderwijs. Benoem 2 van hun angsten.

.....

.....

2. De leerlingen vertellen over hun dromen. Kan je hiervan 2 voorbeelden geven?

.....

.....

3. Wat vinden de leerlingen de eerste dagen in het secundair onderwijs nog moeilijk?

.....

.....

3. Het studiekeuzeproces

Een goede studiekeuze kan je maken door een aantal taken te doorlopen. Dit zijn de taken waaraan we in dit boekje samen gaan werken:

Moet ik een keuze maken?

Je hart gaat sneller kloppen bij het maken van een belangrijke keuze.

Symbool: hart

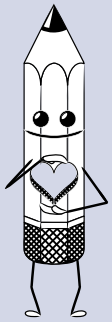

Wie ben ik?

Door in de spiegel te kijken, krijg je een beter zicht op jezelf. Zo weet je beter of een studierichting ook echt bij je past.

Symbool: spiegel

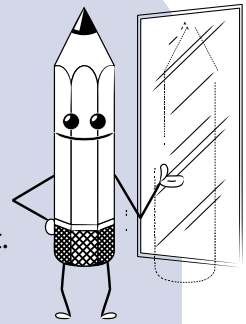

Waaruit kan ik kiezen?

Je kijkt door de verrekijker en zo ontdek je welke studierichtingenen beroepen er allemaal bestaan.

Symbool: verrekijker.

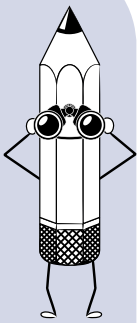

Welke optie interesseert mij?

Je kijkt door het vergrootglas grondig naar de studierichtingen en beroepen die jou interesseren.

Symbool: vergrootglas

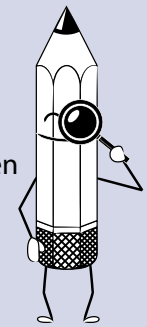

Wat zal ik kiezen?

Je kent alle keuzemogelijkheden, nu is het aan jou om te kiezen welke weg je zal inslaan.

Symbool: wegwijzer

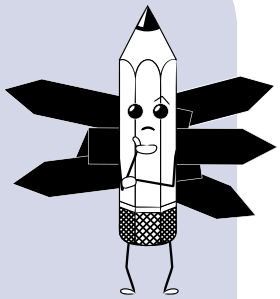

Ben ik zeker van mijn keuze?

Je gooit je anker uit en je hecht je aan jouw keuze.

Symbool: anker

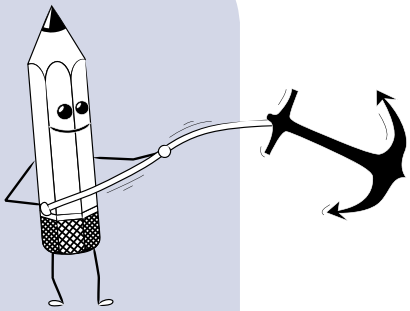

Deze taken krijgen elk een symbool, zoals je hierboven ziet. Telkens je aan een bepaalde taak werkt in dit boekje, zal het symbool weergegeven worden.

Wanneer je dit symbool ziet, mag jij je ouders huiswerk meegeven.

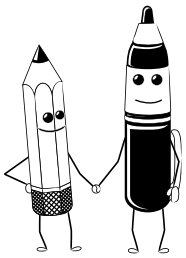

kiezen 1

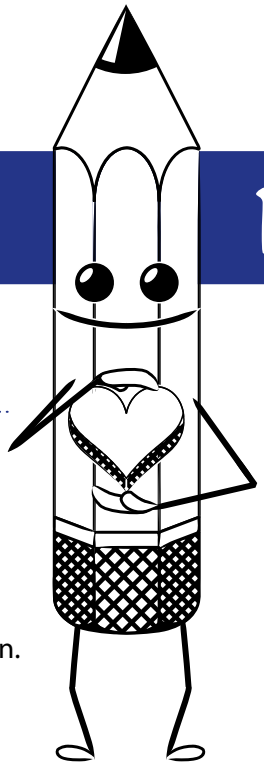

1. Kiezen doe ik elke dag

Welke kleren heb je vandaag aan? .....

Heb je vanmorgen lang nagedacht over wat je zou aandoen?

O Ik heb er niet over nagedacht.

O Ik heb een beetje getwijfeld.

O Ik heb lang getwijfeld tussen een aantal kledingstukken.

Vanavond mag jij kiezen wat jullie thuis gaan eten. Wat kies je?

Schrijf eerst 3 lievelingsgerechten op.

kruis nu het bolletje aan van het gerecht dat je vanavond wil eten

O .....

O .....

O .....

2. Kiezen voor iets, is afstand nemen van iets

Huiswerk of tv? Waar stuur jij de opstapper naartoe?

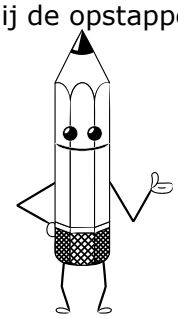

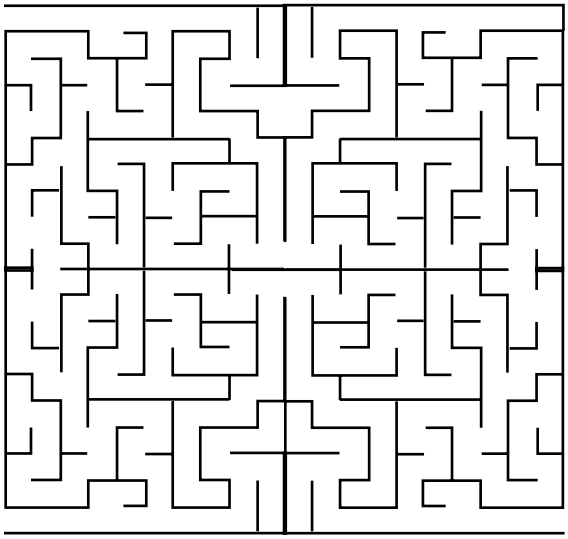

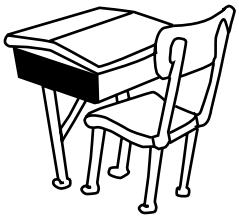

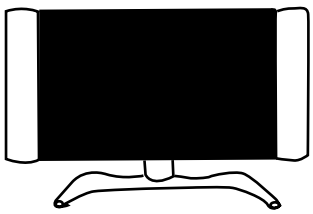

In het doolhof moet je op een bepaald moment kiezen voor tv kijken of huiswerk maken. Dat is bij alle keuzes zo: als je iets kiest, dan betekent dat tegelijkertijd dat je iets anders niet kiest. Dat is soms wel lastig, zeker als er meerdere keuzemogelijkheden zijn die je interesseren.

Als ik een daguitstap voor het hele gezin mag kiezen, dan kies ik voor…

.....

.....

Andere leuke uitstappen zijn:

.....

.....

.....

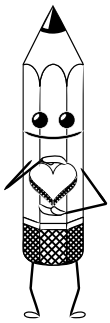

3. Kiezen doe ik niet alleen

Sommige keuzes kan je al helemaal alleen maken. Andere keuzes maak je samen met je ouders, met je vriend(in), je leerkracht… Soms gebeurt het dat anderen in jouw plaats een keuze maken. Hieronder staan een aantal keuzes opgesomd.
Onderlijn in het groen de keuzes die jij alleen kan maken.
Onderlijn in het rood de keuzes die je samen met anderen (je ouders, je vrienden, je leerkracht…) maakt.
Onderlijn in het blauw de keuzes die anderen voor jou maken.

De kleren die ik 's ochtends aantrek.

Welke activiteiten ik doe na schooltijd.

Om hoe laat ik mijn huiswerk maak.

Welk cadeau ik krijg voor mijn verjaardag.

Wat ik 's middags op mijn boterham wil.

Wanneer we naar de dokter gaan als ik buikpijn heb.

Wanneer ik bij vriendjes/ vriendinnetjes op bezoek ga.

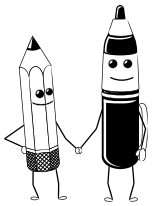

HUISWERK VOOR MIJN OUDERS

Toen jij geboren werd, moesten je ouders een belangrijke en misschien wel moeilijke keuze maken: het kiezen van jouw naam. Vraag eens aan jouw ouders hoe zij die keuze gemaakt hebben. Hadden ze ook nog andere namen in hun hoofd, die ze uiteindelijk niet gekozen hebben? Als je wil, mag je dat hieronder opschrijven.

.....

.....

.....

4. Hoe kies ik?

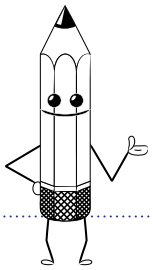

Om na te gaan hoe jij kiest zal je van de juf of meester een klasopdracht krijgen.
Op welke manier kies jij?

De OpStapper maakte een overzicht van alle manieren van kiezen. Helaas heeft hij met zijn papier in de regen gelopen en zijn er een paar woorden weggevallen. Kan jij deze woorden op de juiste plaats zetten?

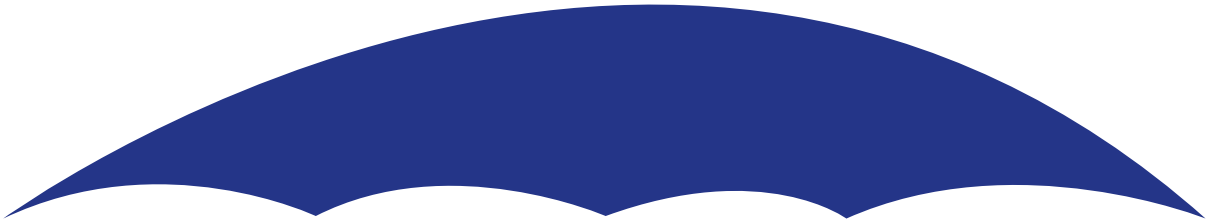

- aarzelen
- emotioneel
- logisch
- onmiddellijk
- volgzaam
- Je denkt onvoldoende na over andere opties.
- Je doet waar jij je goed bij voelt.
- Je laat je misschien te veel beïnvloeden door anderen.

manier van kiezen	kenmerk van deze manier van kiezen	voordeel van deze manier van kiezen	nadeel van deze manier van kiezen
uitstellend		je overweegt eerst alle opties grondig	je blijft onzeker over je keuze
	aanpassen	je bent zeker dat je niet alleen bent en dat er anderen voor hetzelfde zullen kiezen	
impulsief		je beslist snel	
	gevoel		misschien zijn er andere opties die je ook had kunnen doen
	verstandelijk	je hebt goed nagedacht over je beslissing	voor sommige keuzes zal je veel tijd nodig hebben doordat je veel nadenkt over je beslissing

5. Mindmap: kiezen

Welke keuzes heb je vandaag al gemaakt?

Wie kan je helpen bij het maken van een keuze?

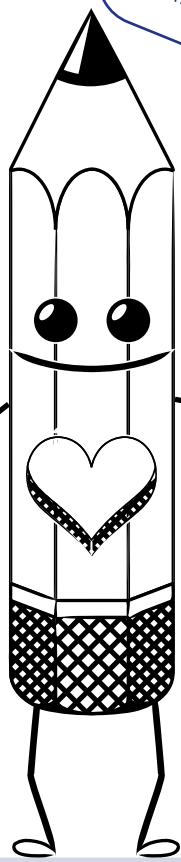

Welke manier van kiezen heb jij?

.....

Wat zijn de nadelen van deze manier van kiezen?

.....

.....

Wat zijn de voordelen van deze manier van kiezen?

.....

.....

ik leer mezelf kennen 2

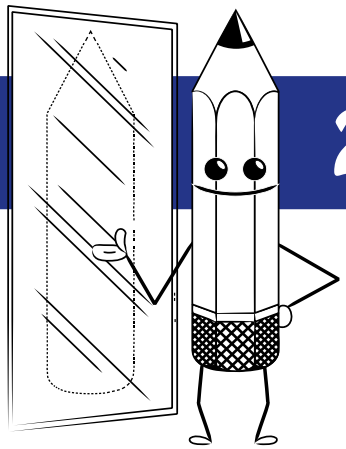

1. Wie ben ik?

1.1 Mijn foto

Plak hieronder een foto van jezelf of teken jezelf.

1.2 Mijn lichaam

ik ben ..... lang

ik weeg ..... kilogram

de kleur van mijn ogen is .....

de kleur van mijn haar is .....

mijn schoenmaat is .....

de vorm van mijn gezicht is .....

mijn huidskleur is .....

Heeft iedereen bij deze vragen hetzelfde ingevuld?

O Ja
O Neen

Dit wil zeggen dat iedereen...

O hetzelfde is.
O verschillend is.

2. Mijn interesses

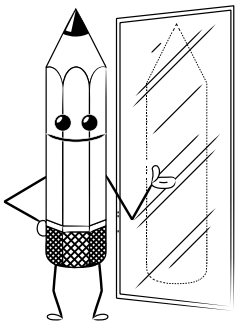

2.1 Mijn interesses in mijn vrije tijd

Zeg het niet met woorden, maar met beelden! Ga op zoek naar foto's of prenten van hobby's, activiteiten… die jij in je vrije tijd doet. Je mag ook zelf tekenen. Zoek minstens 4 prenten. Maak er op deze pagina een mooie collage van! Omcirkel de 3 belangrijkste interesses voor jou persoonlijk.
Wat vinden je klasgenoten ervan?

2.2 Interesses en voorkeuren op school

Niet alleen in je vrije tijd, maar ook op school zijn er leuke en minder leuke momenten. Welke vakken doe jij graag? Zijn er vakken die je minder interesseren? Opgelet! We kijken hier naar je interesse en niet naar wat je goed kan. Zo kan het zijn dat je het vak rekenen zeer graag doet, maar toch niet zo'n goede punten haalt voor rekenen.

Op onderwijskiezer.be vind je de **I-Like-Basic**.
Een interessetest met foto's die je bij deze opdracht kan helpen.
De opstapper heeft ballonnen met de namen van de vakken in zijn hand.
Geef jij er wat kleur aan? kleurencode:

groen = vakken die je zeer graag doet
geel = vakken die je wel oké vindt
rood = vakken die je niet graag doet

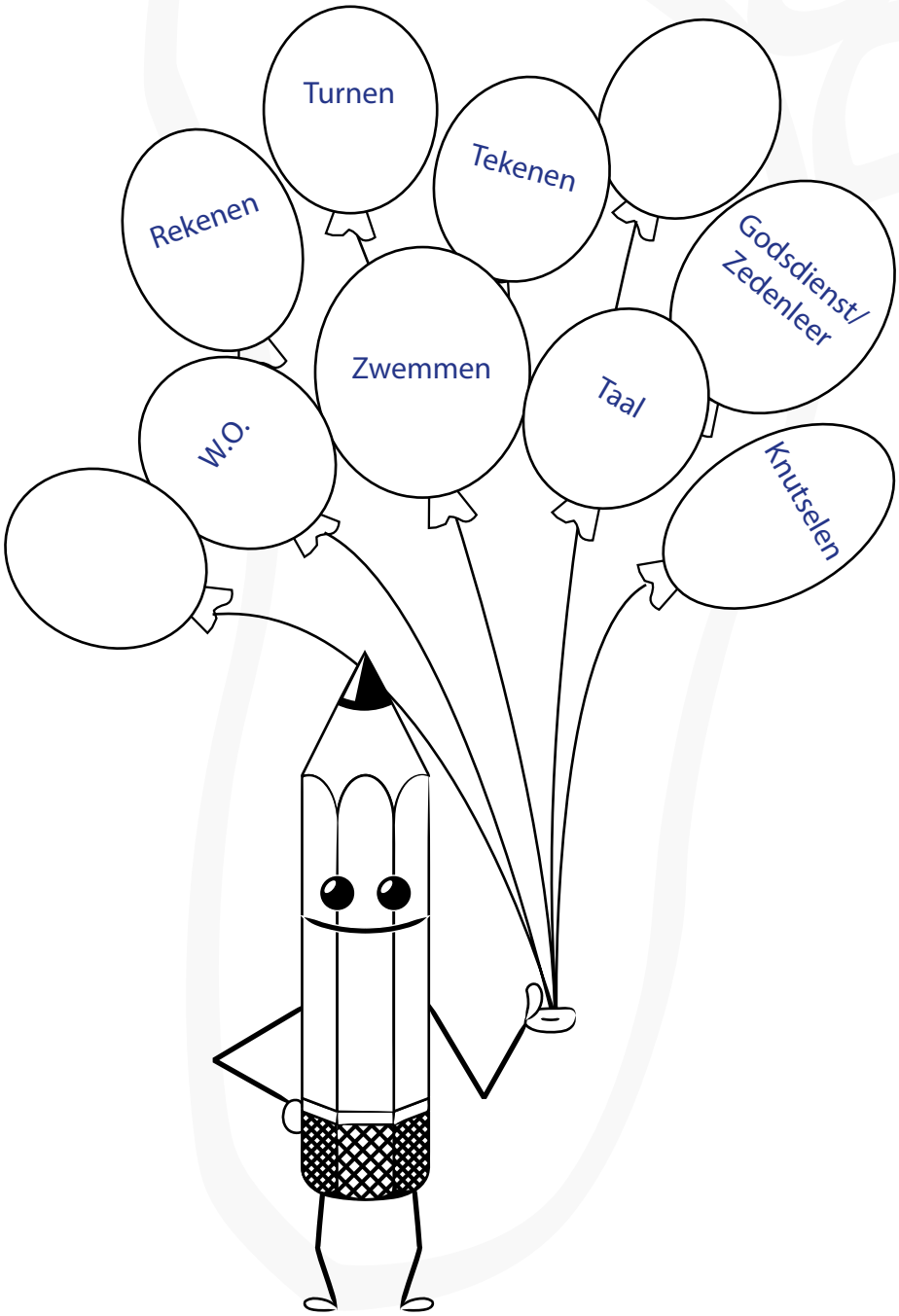

3. Mijn talenten

In de klas wordt er eerst een kleine talentenzoektocht georganiseerd. Los daarna de volgende vraagjes op.

Welke talenten werden op jouw blad geschreven?

.....

.....

.....

Vul nu nog zelf drie talenten van jou aan.

.....

.....

.....

4. Mijn vaardigheden op school

4.1 Wat zijn de resultaten van mijn schoolvakken?

Je prestaties op school zeggen iets over je talenten en vaardigheden. Duid in dit rooster aan hoe goed je in dit vak bent.

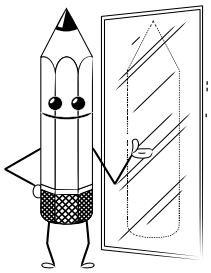

Als je er goed in bent, teken je ☺

Als je er gemiddeld in bent, teken je 😐

Als je er niet zo goed in bent, teken je ☹

Daarna vraag je aan je leerkracht om de resultaten van je rapport ernaast te schrijven

	leerling	resultaten rapport
Godsdienst of zedenleer		
Taal		
Frans		
Rekenen		
Wereldoriëntatie: natuur en mens		
Wereldoriëntatie: ruimte		
Wereldoriëntatie: tijd		
Wereldoriëntatie: techniek		
Muzische vorming: muziek		
Muzische vorming: beeld en media		
Turnen en zwemmen		

4.2 Leren gaat niet altijd vanzelf...

Je weet nu welke schoolvakken jij goed kan en met welke vakken je het moeilijker hebt.
Voor sommige vakken zal je thuis minder moeten leren en voor andere zal je thuis veel moeten leren. Bij sommige kinderen gaat het leren heel vlot, bij anderen gaat het wat moeizamer. Sommige kinderen studeren graag, anderen studeren minder graag. Of het nu snel of traag gaat, iedereen moet thuis nog huiswerk maken en zijn lessen leren. Hier gaan we je studeervaardigheden onder de loep nemen.

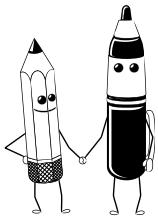

HUISWERK MET MIJN OUDERS

Beantwoord de volgende vragen samen met je ouders.

Hoe lang studeer jij gemiddeld voor school?
O minder dan 30 minuten
O tussen 30 minuten en 1 uur
O tussen 1 uur en 1 uur en een half
O meer dan 1 uur en een half

Ik heb de indruk dat...
O ik heel hard moet werken voor school.
O ik hard moet werken voor school.
O ik gemiddeld moet werken voor school.
O ik weinig moet werken voor school.
O ik heel weinig moet werken voor school.

Heb je tot nu toe al problemen met de leerstof gehad in sommige leerjaren?
O nee
O ja

O welk probleem / Welke problemen heb je?

.....

.....

O Denken jij en je ouders dat deze problemen ook voor moeilijkheden in het secundair onderwijs zouden kunnen zorgen?

O Ja, welke problemen

.....

5. Hoe studeer ik?

Surf naar www.onderwijskiezer.be/istudy_basic en vul de vragenlijst in.

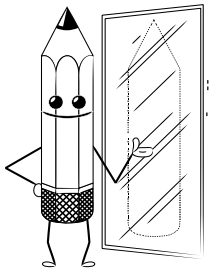

Wat is je resultaat? ..... / 20

Was dit een goed resultaat? Prima!
Was dit een minder goed resultaat? Weet dan dat deze punten niet vaststaan: je kan er aan werken!

Wat zijn voor jou de belangrijkste zaken die je al goed doet?

1. .....

2. .....

3. .....

Wat zijn volgens jou je voornaamste werkpunten? Wat speelt jou het meeste parten bij het studeren?

1. .....

2. .....

3. .....

Praat over je resultaten met je ouders en je leerkracht.

6. Mijn gezondheid

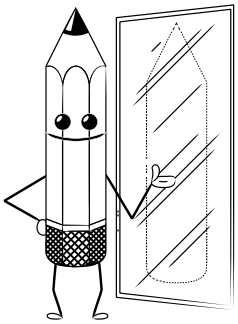

Niet alleen je interesses en vaardigheden, maar ook je gezondheid speelt een rol bij het kiezen van bepaalde beroepen en studies.

Hieronder vind je een lijstje met gezondheidskenmerken. Schrijf bij elk beroep het kenmerk uit het lijstje dat het belangrijkst is voor dit beroep.

goede rug – evenwichtsgevoel – goede ogen – goede conditie – geen stofallergie

piloot .....

dakwerk(st)er .....

bakker .....

atleet .....

verpleger / verpleegster .....

Wanneer je nu kijkt naar jezelf en naar je eigen lichaam, zie je dan problemen voor bepaalde beroepen?

Ja, want … Neen, want...

.....

.....

.....

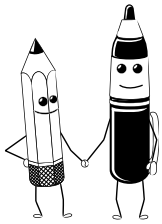

HUISWERK VOOR MIJN OUDERS

Heeft je kind bepaalde medische problemen waarmee rekening moet worden gehouden?

O JA O NEE

Indien JA, omschrijf de problemen.

.....

.....

.....

.....

7. Verslag van andere activiteiten

Het kan zijn dat je in de klas nog andere activiteiten gedaan hebt om jezelf beter te leren kennen. Hier kan je een verslagje schrijven over deze activiteiten of het eindresultaat inplakken.

Voornaam: .....

Naam: .....

Geboortedatum: .....

8. Mindmap: mijn cv

Mijn gezondheid

.....

.....

.....

Mijn interessetop

1. .....
2. .....
3. .....

Mijn talenten:

1. .....
2. .....
3. .....

School

Mijn lievelingsvakken:

1. .....
2. .....
3. .....

Vakken waar ik goed in ben:

1. .....
2. .....
3. .....

Ik heb de indruk dat ik heel hard/hard/gemiddeld weinig moet werken voor school (omcirkel wat bij jou past)

ik verken de beroepenwereld 3

1. Droomberoepen

Voor we op zoek gaan naar verschillende beroepen en naar wat we hiervoor moeten studeren, gaan we even dromen.
Wat is op dit ogenblik jouw droomberoep?

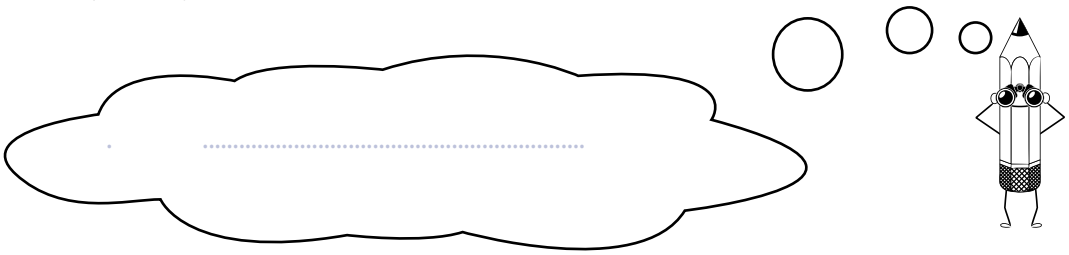

Wat zijn de interessante aspecten van dit beroep? Omcirkel de kenmerken die bij dit beroep passen.

Uitdagend Afwisselend Rustig

Vaak contact met anderen Omgaan met kinderen

Veel techniek Vaak buitenkomen Veel geld verdienen

Administratief Actief

Met voeding werken Reizen

Ken je zelf nog andere interessante aspecten van het beroep?

.....

.....

Wat zijn de minder interessante aspecten van dit beroep? Omcirkel de kenmerken die bij dit beroep passen.

Vaak weg van huis Vaak alleen werken Weinig verdienen

Administratief Rustig Vaak samenwerken

Veel techniek Binnenzitten Actief

Weinig afwisseling Weinig met de handen werken Vaak vuil worden

Ken je zelf nog andere mindere interessante aspecten van het beroep?

.....

.....

Vaak is het zo dat droomberoepen wel leuk zijn, maar niet altijd even realistisch. Dit wil zeggen dat het niet altijd even gemakkelijk is om dit beroep uit te oefenen. Misschien omdat je er veel en lang voor moet studeren, misschien omdat er niet zo veel mensen dit beroep kunnen uitoefenen en het moeilijk is om er werk mee te vinden. Het kan ook zijn dat je voor dit beroep bepaalde talenten moet hebben…

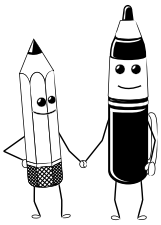

HUISWERK VOOR MIJN OUDERS

Wat was jullie droomberoep toen jullie 12 jaar waren?

OUDER 1

droomberoep: .....

huidig beroep: .....

Waarom heb je je droom wel/niet gerealiseerd?

.....

.....

OUDER 2

droomberoep: .....

huidig beroep: .....

Waarom heb je je droom wel/niet gerealiseerd?

.....

.....

2. Beroepen leren kennen

Om een aantal beroepen beter te leren kennen kan je een kijkje nemen op Onderwijskiezer.be. We gaan dit in de klas voor twee beroepen doen. Surf naar Onderwijskiezer.be en klik op beroepen en op beroepenfilms en vul nadien de volgende beroepenfiches in.

Nadien kan je op school of thuis nog eens naar andere filmpjes kijken van de beroepen die jou interesseren.

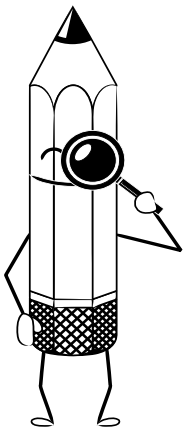

Eerste beroepenfilmpje:

BEROEP:

Benoem enkele taken van dit beroep	Gevaarlijk of ongezond? (houdt dit beroep risico's in?)

Voordelen? Wat zijn de voordelen van dit beroep?	Nadelen? Wat zijn de nadelen van dit beroep?

Tweede beroepenfilmpje :

BEROEP:

Benoem enkele taken van dit beroep	Gevaarlijk of ongezond? (houdt dit beroep risico's in?)

Voordelen? Wat zijn de voordelen van dit beroep?	Nadelen? Wat zijn de nadelen van dit beroep?

3. Beroepen en studies

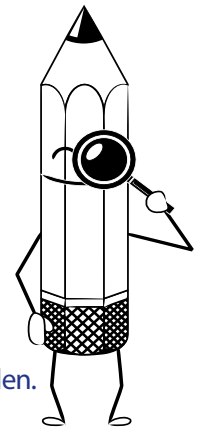

3.1 Welke studies horen bij welke beroepen?

Als je 18 jaar bent, kan je kiezen om te gaan werken of om verder te studeren. Sommige beroepen kan iedereen uitvoeren, voor andere beroepen moet je bepaalde studies gevolgd hebben. Hieronder staan een aantal beroepen omschreven. Kan jij de juiste studies verbinden met de juiste beroepen?

Tuinbouwarbeider	O	O	Ik werk in een garage om auto's te herstellen.
Metselaar	O	O	Ik verzorg tuinen, parken,...
Boekhoudkundig medewerker	O	O	Ik verdedig mensen in de rechtbank.
Autoschadehersteller	O	O	Ik schilder muren en behang muren.
Vroedvrouw	O	O	Ik maak vlees klaar om te verkopen.
Advocaat	O	O	Ik bouw huizen.
Schilder-decorateur	O	O	Ik maak brood, taarten,...
Bakkersgast	O	O	Ik help bij bevallingen.
Slagersgast	O	O	Ik help de boekhouder met het archief, teksten verwerken.
Loodgieter	O	O	Ik plaats sanitaire installaties.

Vraag eens aan je ouders welke studies ze gedaan hebben en welk beroep ze nu uitoefenen.
Je ouders:

Naam ouder:..... Naam ouder: .....

Beroep:..... Beroep: .....

Studie(s):..... Studie(s): .....

4. mindmap: beroepen

Droomberoepen

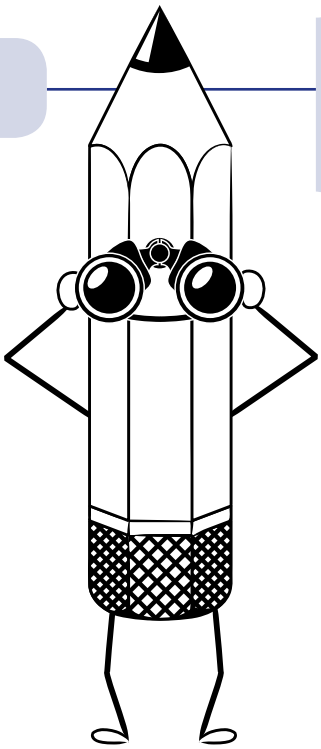

Interessant aan dit beroep:

.....

Minder interessant aan dit beroep:

.....

Als ik een beroep zou kiezen, zou ik rekening houden met "..."

.....

.....

.....

.....

Er zijn verschillende soorten beroepen

Noem een beroep uit de zorgsector:

.....

Noem een beroep uit de voedingssector:

.....

Noem een beroep uit de bouwsector:

.....

1. Wat na het lager onderwijs?

1.1 Algemeen

Na dit jaar zal je een keuze moeten maken. Je zal kiezen welke vorm van secundair onderwijs het beste bij jou past. Veel leerlingen uit het buitengewoon lager onderwijs gaan naar het eerste leerjaar B in het gewoon secundair onderwijs of naar opleidingsvorm 3 in het buitengewoon secundair onderwijs.

De overheid heeft beslist om meer kinderen met een beperking een plaats in het gewoon onderwijs aan te bieden. Dat kan als de aanpassingen die jij nodig hebt voor de school 'redelijk' zijn. Redelijke aanpassingen zijn bijvoorbeeld laptops in de les, rekenmachines, langere toets-tijden enz...

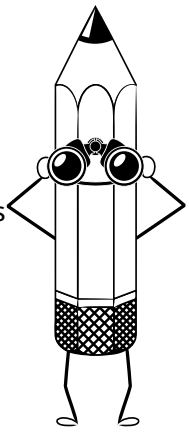

Zijn de nodige aanpassingen in die school niet haalbaar dan kan je je nog in een gewone school inschrijven op voorwaarde dat de school met het CLB, de klassenraad en je ouders overeenkomen dat een aangepast (individueel) lessenprogramma mogelijk is. Uiteraard kan je je steeds inschrijven in een school voor buitengewoon onderwijs.

1.2 Structuur van het secundair onderwijs

Buitengewoon lager onderwijs			Gewoon lager onderwijs en BuSO OV 4	
BuSO OV1	BuSO OV2	BuSO OV3		
Minstens 4 leerjaren	1e FASE: minstens 2 leerjaren		1B	1A
		Observatiejaar	2B	2A
		Opleidingsfase minstens 2 leerjaren	3e jaar Arbeidsmarkt	3e jaar Doorstroom of Doostroom + Arbeidsmarkt
			4e jaar Arbeidsmarkt	4e jaar Doorstroom of Doostroom + Arbeidsmarkt
	2e FASE: minstens 2 leerjaren	Kwalificatiefase minstens 2 leerjaren	5e jaar Arbeidsmarkt	5e jaar Doorstroom of Doostroom + Arbeidsmarkt
			6e jaar Arbeidsmarkt	6e jaar Doorstroom of Doostroom + Arbeidsmarkt
Meestal beschermd leefmilieu	Meestal beschermd arbeidsmilieu	Evt. integratiefase of gewone tewerkstelling	Tewerkstelling of Se-n-Se (Secundair na Secundair)	Verder studeren of tewerkstelling

2. Het gewoon secundair onderwijs en Buitengewoon SO Opleidingsvorm 4

Voor leerlingen vanaf 12 jaar.

Tijdens de eerste 2 leerjaren maak je met zoveel mogelijke vakken kennis.

De eerste 2 leerjaren noemt men de 'eerste graad'.

2.1 Het eerste leerjaar van het gewoon secundair onderwijs

1B

- Vanaf 12 jaar mag je starten in 1B.
- Je krijgt lessen in kleinere klassen.
- De belangrijkste leerstof van het lager onderwijs wordt herhaald.
- Je krijgt 27 lesuren basisvorming
- De nadruk ligt meer op praktijk dan op theorie.
- Je krijgt o.a. lestijden techniek, een vak waarin je vooral praktisch bezig mag zijn.
- De school geeft je meestal een aantal keuzemogelijkheden voor de resterende 5 lesuren. Daarin kunnen nieuwe vakken aan bod komen, maar ook vakken die je al kent.

1A

- Met een getuigschrift lager onderwijs kan je starten in 1A.
- Je krijgt uitbreiding op de leerstof van het zesde jaar.
- Je krijgt 27 uren basisvorming: Nederlands, Wiskunde, Geschiedenis...:
- De nadruk ligt op theorie.
- De school geeft je een aantal keuzemogelijkheden voor de 5 resterende lesuren. Daarin kunnen nieuwe vakken aan bod komen, maar ook vakken die je al kent.

Voor meer informatie over het tweede jaar (en ook het verdere verloop van het gewone SO en BuSo OV4) kan je gaan kijken in de infobrochure 'naar de eerste graad' of kan je samen met je leerkracht of ouders een kijkje nemen op onderwijskiezer.be.

3. Het buitengewoon secundair onderwijs

Buitengewoon secundair onderwijs

- Voor leerlingen vanaf 12 jaar
- Bestaat uit 4 opleidingsvormen
- Kleine klasgroepen
- In elke opleidingsvorm streeft men een ander doel na

3.1 Opleidingsvorm 4

Het BuSO, opleidingsvorm 4, is eigenlijk het 'gewone' secundair onderwijs, maar dan met doelstellingen en ondersteuning aangepast aan de problematiek van de jongere. Na deze opleidingsvorm kan je verder studeren in het hoger onderwijs of je integreren in het gewone leef- en arbeidsmilieu.

Opleidingsvorm 4

Omvat:
3 graden
van elk
2 leerjaren

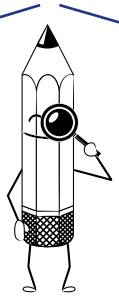

Doel:
Algemene, sociale en beroepsvorming
+
Voorbereiden op werk in een gewoon arbeidsmilieu of verder studeren

Als het BuSO OV4 eigenlijk overeenkomt met het gewoon secundair onderwijs, welke mogelijkheden zijn er dan in het eerste jaar van het secundair onderwijs OV4?

- Het eerste leerjaar.....
- Het eerste leerjaar .....

3.2 Opleidingsvorm 3

In het buitengewoon secundair onderwijs, opleidingsvorm 3, krijg je een beroepsopleiding zodat je op het einde van de opleiding in een gewoon arbeidsmilieu kan werken.

Opleidingsvorm 3

Omvat:

minstens 3 fases
minstens 5 leerjaren

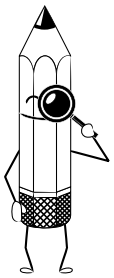

Doel:
Algemene, sociale en beroepsvorming
+
Voorbereiden op werk in een gewoon arbeidsmilieu

3.2.1 Het observatiejaar

Het eerste jaar van het buitengewoon secundair onderwijs opleidingsvorm 3 is het observatiejaar. Je maakt kennis met verschillende beroepenvelden. Je leert de verschillende richtingen van de school kennen. Je maakt kennis met allerlei materialen en technieken om jouw belangstelling en mogelijkheden te ontdekken.

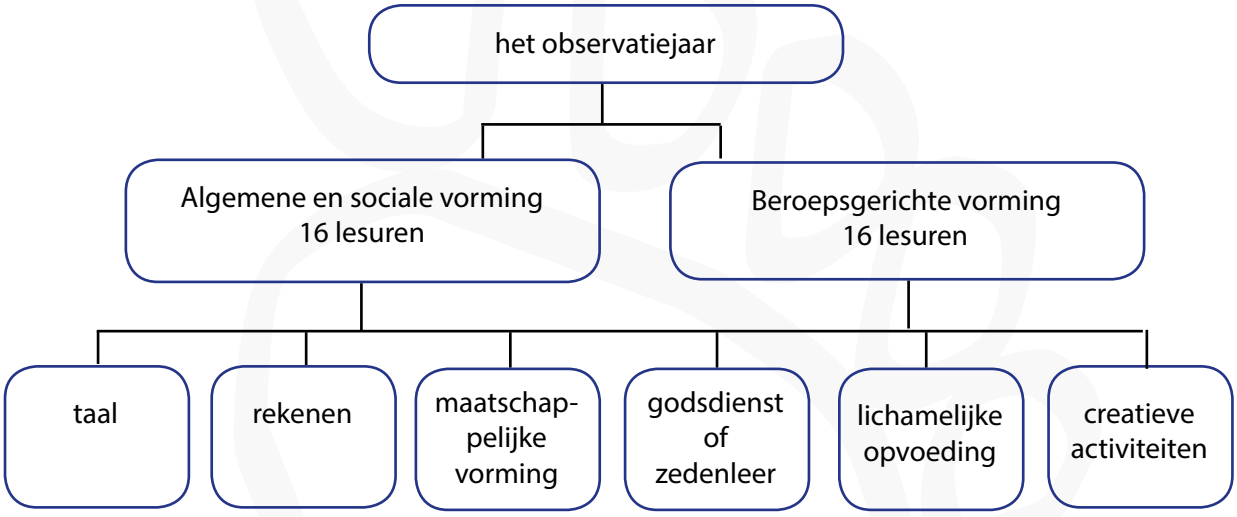

De lessen volg je in kleinere klassen. Voor taal en rekenen ga je soms in niveaugroepen. Je krijgt soms extra hulp van logopedisten, kinesisten …
In de beroepsgerichte vorming leer je kennismaken met de richtingen van de school.

3.2.2 De opleidingsfase

In de jaren van de opleidingsfase volg je een basisopleiding uit één van de 5 studiedomeinen:

Studiedomein	Opleidingsfase
Stem	Basis bouw
	Basis hout
	Basis schilderen en decoratie
	Basismechanica
Land- en tuinbouw	Basis groenvoorziening en decoratie
Economie en organisatie	Basis organisatie en logistiek
Maatschappij en Welzijn	Basis confectie en textielverzorging
	Basis haarverzorging
	Basis logistiek onderhoud
Voeding en Horeca	Basis bakkerij
	Basis slagerij
	Basis horeca

3.2.3 Kwalificatiefase (en eventueel Integratiefase)

In deze fasen kan je nog specifiekere studierichtingen volgen in jouw interessedomein. Neem gerust een kijkje op onderwijskiezer.be.

3.3 Opleidingsvorm 2

Opleidingsvorm 2 is onderwijs tot sociale aanpassing en arbeidsgeschiktmaking en heeft tot doel je een algemene en sociale vorming en een arbeidstraining te geven om je integratie mogelijk te maken in een beschermd leef- en arbeidsmilieu.

Opleidingsvorm 2

Omvat:

2 fases
van elk minstens
2 leerjaren

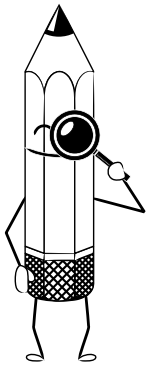

Doel:
Sociale
vorming
+
Voorbereiden op werk
in beschermd
arbeidsmilieu

3.4 Opleidingsvorm 1

Opleidingsvorm 1 bereidt voor op een zinvolle dagbesteding in een dagcentrum en op beschermd wonen, thuis of in een andere woonvoorziening. De leermomenten sluiten aan bij concrete leefsituaties binnen en buiten de school.

Opleidingsvorm 1

Omvat:

minstens
4 leerjaren

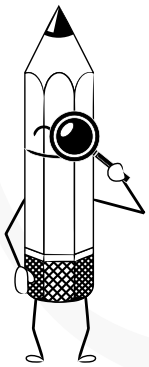

Doel:

Voorbereiden op
zelfstandig wonen
in een
beschermde
leefomgeving

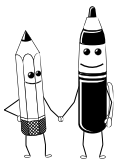

Huiswerk met mijn ouders

Welke weg zou jij in het secundair onderwijs willen volgen? Trek pijlen in het groen.
Aan welke weg denken je ouders? Vraag hen om pijlen in het blauw te trekken.
Komen de groene en de blauwe pijl overeen?

o ja
o nee

4. Mindmap: secundair onderwijs

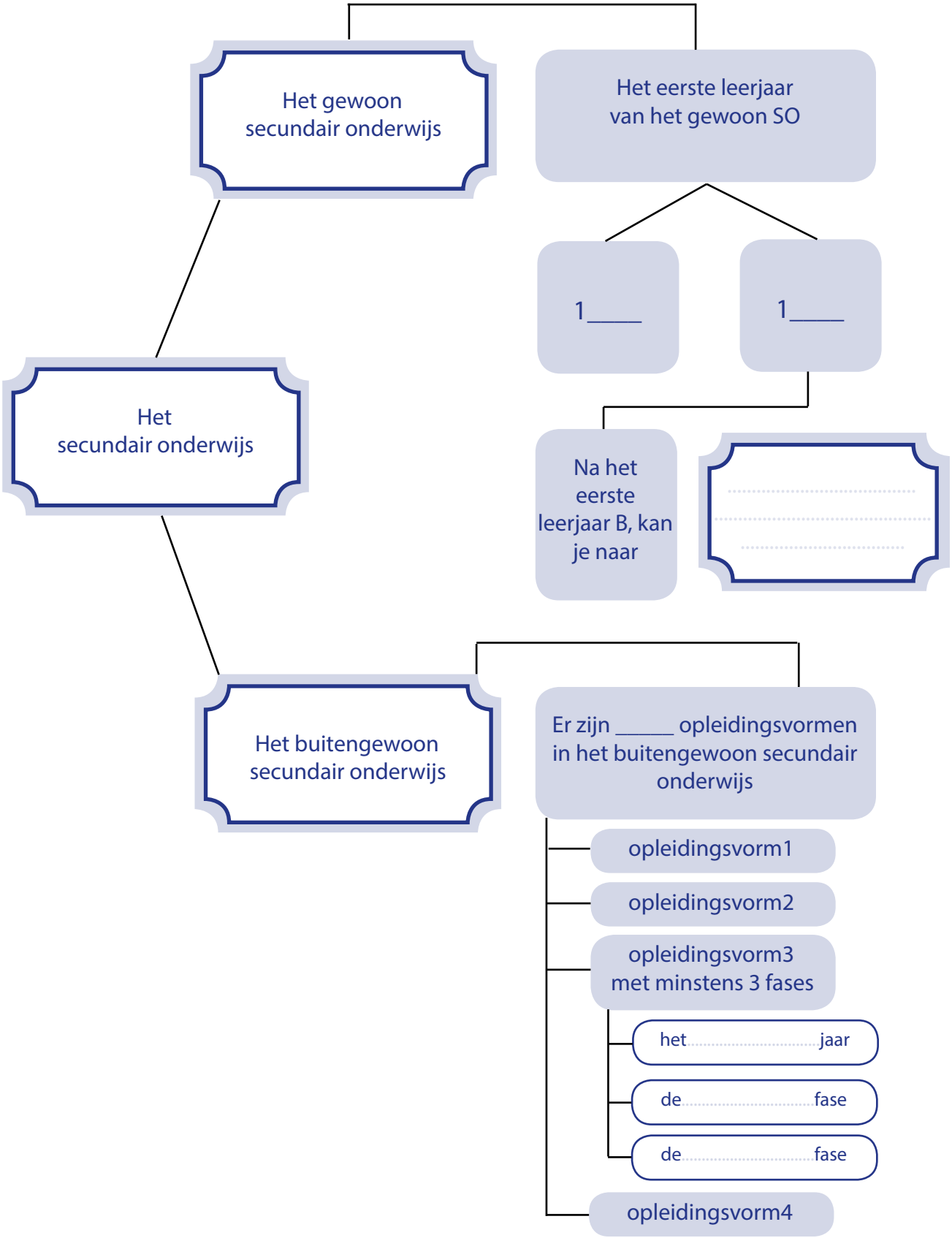

ik maak een keuze

5

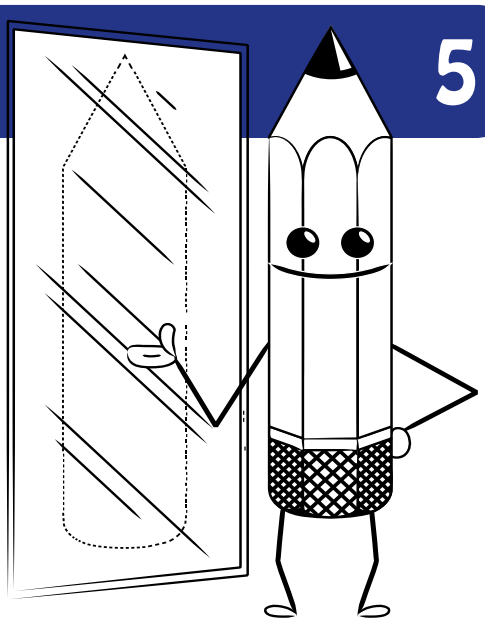

1. Op stap naar een keuze

Nu weet je al heel wat over jezelf, over beroepen en over het secundair onderwijs. Het is de bedoeling dat je nu gaat nadenken over jouw keuze. Hiervoor herhalen we eerst nog een aantal zaken. Je kan die informatie terugvinden in de verschillende mindmaps.

Op welke manier kies jij voor een studierichting?

bedachtzaam - gevoelsmatig - logisch - sociaal - snel

Wie kan jou helpen bij het maken van een school en studiekeuze?

.....

.....

.....

Welke **hobby's** heb je?

.....

.....

.....

Welke **schoolvakken** doe je **graag**?

.....

.....

.....

Heb je al een idee welk beroep je later graag zou doen?

O **nee**

O **ja, ik droom van:**

O .....

O .....

2. Mijn studiekeuze

Volgend schooljaar kies ik voor (kruis aan):

O eerste leerjaar A in het gewoon secundair onderwijs
O eerste leerjaar B in het gewoon secundair onderwijs
O eerste jaar BuSO OV4: eerste leerjaar A
O eerste jaar BuSO OV4: eerste leerjaar B
O eerste jaar BuSO OV3: observatiejaar
O eerste jaar BuSO OV2
O eerste jaar BuSO OV1

Hoe zeker ben je van je keuze?
Duid met een kruisje op de lijn aan waar jij je bevindt.

Heel onzeker	Onzeker	Niet onzeker, maar ook niet zeker	Zeker	Heel zeker

3. Ik controleer mezelf

Nadat je bij het onderdeeltje "mijn studiekeuze" je keuze hebt aangekruist, kijk je best nog eens naar de vragen uit het eerste onderdeeltje "Op stap naar een keuze". Naast elke vraag staat een verkeerslicht. Kleur het licht groen als je studiekeuze past bij je hobby's, de schoolvakken die je graag doet en bij het beroep dat je later wil uitoefenen. Anders kleur je het licht niet in.

4. De keuze van mijn ouders

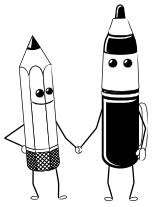

HUISWERK VOOR DE OUDERS
Welke studierichting vinden jullie passend voor jullie kind?

OUDER 1 handtekening

O eerste leerjaar A in het gewoon secundair onderwijs
O eerste leerjaar B in het gewoon secundair onderwijs
O eerste jaar BuSO OV4: eerste leerjaar A
O eerste jaar BuSO OV4: eerste leerjaar B
O eerste jaar BuSO OV3: observatiejaar
O eerste jaar BuSO OV2
O eerste jaar BuSO OV1

OUDER 2 handtekening

O eerste leerjaar A in het gewoon secundair onderwijs
O eerste leerjaar B in het gewoon secundair onderwijs
O eerste jaar BuSO OV4: eerste leerjaar A
O eerste jaar BuSO OV4: eerste leerjaar B
O eerste jaar BuSO OV3: observatiejaar
O eerste jaar BuSO OV2
O eerste jaar BuSO OV1

5. Mindmap: kiezen

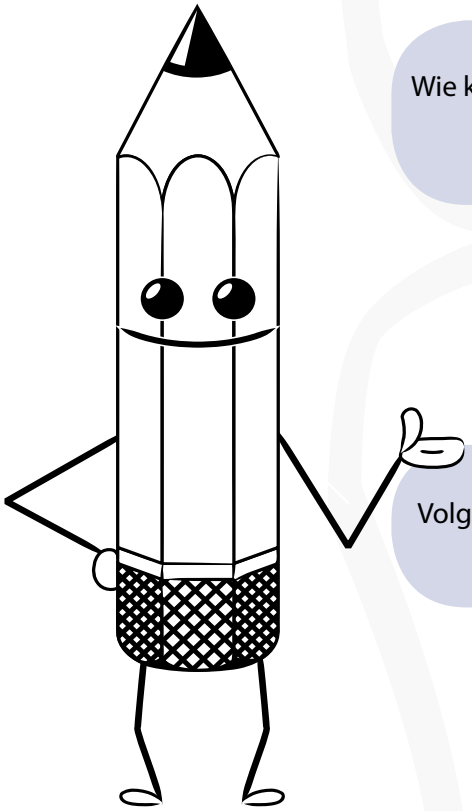

Mijn keuze

Wie kan mij helpen bij mijn studiekeuze?

Volgend jaar kies ik voor....
(kleur het vakje in)

Gewoon secundair onderwijs

1 A

1 B

Buitengewoon secundair onderwijs

OV1

OV1

OV4

OV4

Hoe zeker ben ik van mijn keuze?

Wat kiezen mijn ouders voor mij?

ouder:

ouder:

ik ben zeker van mijn keuze 6

1. Ik kies een school

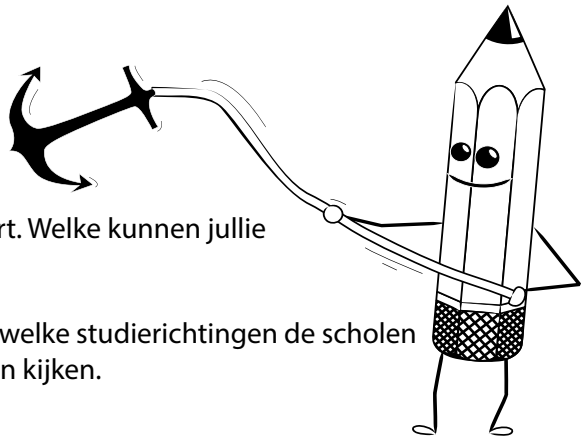

1.1 Het scholenaanbod

Waarschijnlijk ken je al een aantal secundaire scholen in je buurt. Welke kunnen jullie in de klas al opnoemen?

Niet alle scholen bieden dezelfde richtingen aan. Om te weten welke studierichtingen de scholen aanbieden kan je best eens op de website Onderwijskiezer gaan kijken.

Welke scholen in jouw buurt hebben een eerste leerjaar B?

- Surf naar www.onderwijskiezer.be en klik bovenaan in de blauwe balk op "secundair onderwijs" aan.
- Je bent nu op de website "Onderwijskiezer.be" bij het secundair onderwijs.
- Klik op "eerste graad SO".
- Nu zie je de structuur van de 1e graad van het secundair onderwijs.
- Klik op "1e leerjaar B".

Onder het titeltje "Scholenzoeker" kan je jouw gemeente of jouw provincie selecteren.
1B kan in deze scholen gevolgd worden

1B kan in deze scholen gevolgd worden:

.....

.....

.....

Welke scholen voor buitengewoon onderwijs zijn er bij jou in de buurt die OV3 basisaanbod hebben?

- Surf naar www.onderwijskiezer.be en klik bovenaan in de blauwe balk op "secundair onderwijs"
- Klik op "Scholenzoeker BuSo"
- Nu kan je filteren op type en filteren op jouw provincie.

OV3 basisaanbod kan in deze scholen gevolgd worden.

.....

.....

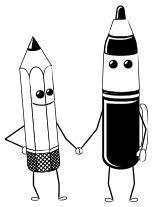

HUISWERK MET MIJN OUDERS

Bespreek samen met je ouders naar welke school je zal gaan. Jullie kunnen eens een kijkje nemen op de website van de school !

1.2 De infodag

De meeste scholen organiseren een infodag. Deze wordt aangekondigd via hun website.

Het is interessant om op voorhand al eens na te denken over wat je wil te weten komen op de infodag.
Hieronder zie je een aantal voorbeelden van vragen die je kan stellen.
Bedenk zelf nog een aantal vragen waarop jij graag een antwoord zou krijgen.

Kan ik ‘ s middags een warme maaltijd eten?

Kan ik tijdens de middagpauze sportactiviteiten doen?

Hoeveel leerlingen telt de school?

Zijn er schoolreizen en klasuitstappen?

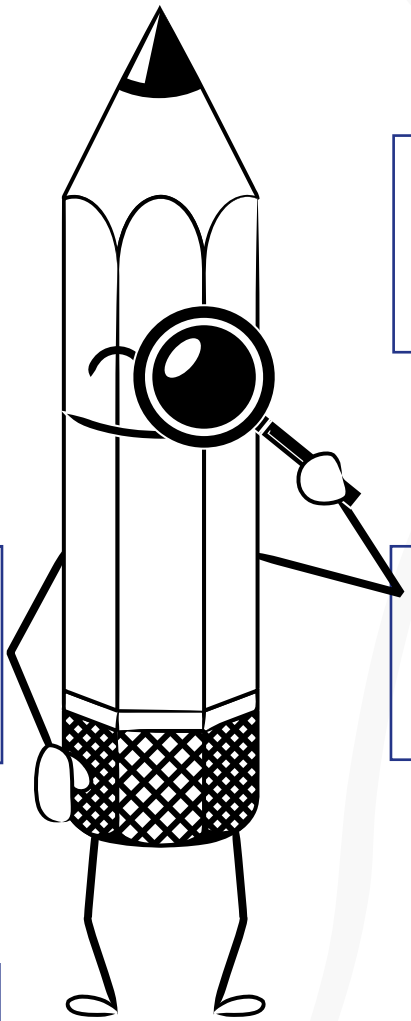

.....
.....
.....

Is er plaats waar ik mijn schoolgerief veilig kan achterlaten?

.....
.....
.....

1.3 De verplaatsing

Hoe zal je volgend jaar naar school gaan?

- Trek een groene pijl van de opstapper naar de manier waarop jij volgend jaar naar school zou willen gaan.
- Trek een rode pijl van de opstapper naar de manier waarop jij volgend jaar waarschijnlijk naar school zal gaan.
- Komen deze pijlen overeen?

O Ja
O Neen

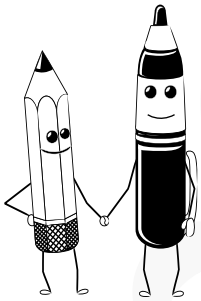

HUISWERK VOOR DE OUDERS:
Bespreek deze 2 pijlen samen met je ouders

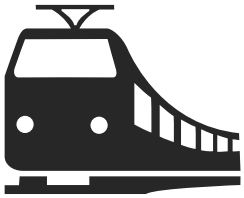

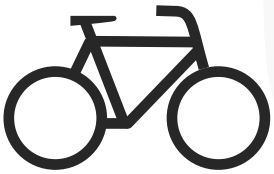

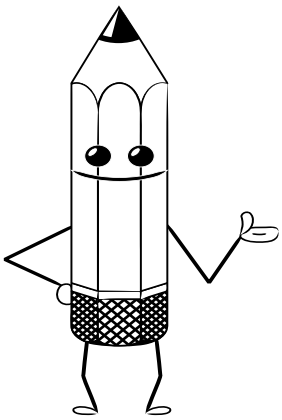

2. Hoe word ik zeker van mijn studiekeuze?

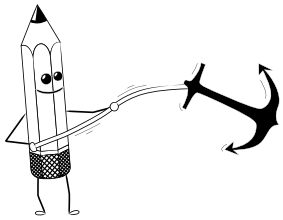

2.1 De infodag

Op de infodag kan je informatie verzamelen over de school. Om na te gaan of je wel de juiste studierichting gekozen hebt, kan je op de infodag ook een aantal vragen stellen over jouw studiekeuze.

Krijg ik veel uren praktijk?	....
Kan ik na deze opleiding meteen gaan werken?	....
Hoeveel uren 'rekenen' zal ik krijgen volgend jaar?	....
Leer ik Frans volgend jaar?	....
?	....
?	....

2.2 Andere activiteiten

Als je nog niet zeker bent van je studiekeuze, dan kan je nog de volgende extra activiteiten doen:
Als je deze activiteit hebt gedaan, mag je het zonnetje inkleuren.

Op Onderwijskiezer meer informatie opzoeken over de studierichting.

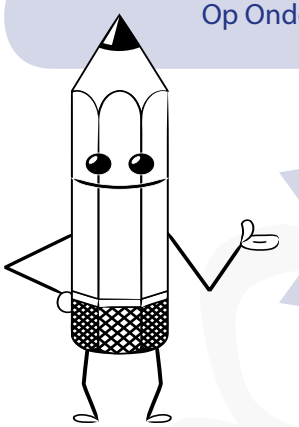

Onderwijs-
kiezer

Met een leerling praten die deze studierichting volgt.

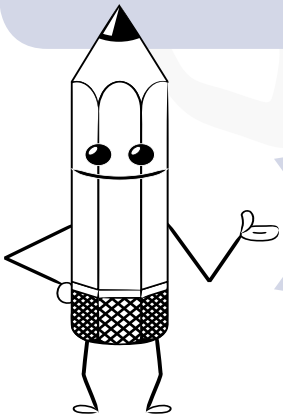

Leerling

Boeken inkijken van deze studierichting.

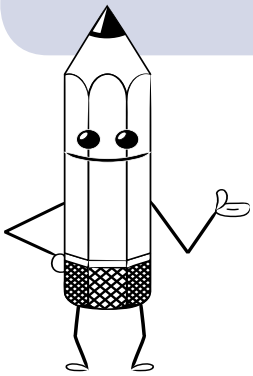

Boeken

Erover praten met de leerkracht, leerlingenbegeleider of CLB-medewerker van je school.

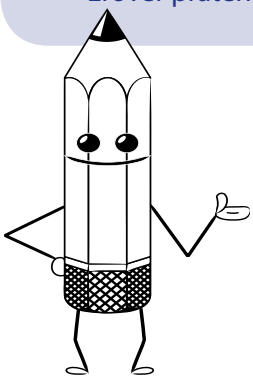

Leerkracht,
leerlingen-
begeleider
of CLB'er

3. Mindmap: ben ik zeker van mijn studiekeuze?

Zekerheid over mijn studiekeuze

Welke school kies ik?
school:
.....
adres:
.....

Hoe ga ik volgend jaar naar school?
.....
.....

Wat ben ik te weten gekomen over de infodag?
.....
.....
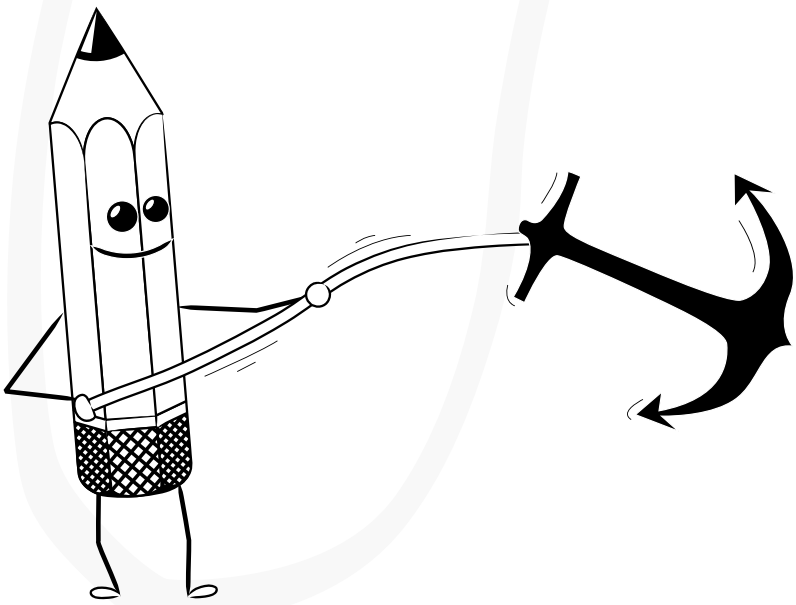
Andere activiteiten die ik nog heb gedaan:
.....
.....